

ABSTRACTS – ABSTRAKTIT



Saara Tuusa

FEMINIST FANTASIES AND
RELUCTANT WITNESSING –
THE FEMALE GAZE IN CINEMA

The feminist film theory of the *male gaze* is widespread both in academic and lay contexts. In feminist film studies male gaze is understood as a cinematic form and a narrative technique that functions as a patriarchal technology of control. As a result, feminist film studies often employ a critical lens to the study of the symbolic and structural violence towards women by men in cinema.

Recently, female filmmakers have started gaining more space in cinema. Thus, the need to understand the gendering logic of cinema from a female perspective has increased. The concept of the *female gaze* has appeared in lay contexts to designate this. In this article, I examine how the female gaze could best be conceptualised today in feminist film studies.

The article explores the genealogy of the concept of the female gaze from Mulvey onwards. It analyses the manifestation of the female gaze in three films by female *auteurs*, *The Nightingale* (2018, Australia), *Portrait of a Lady on Fire* (2019, *Portrait de la Jeune Fille en Feu*, France) and *First Cow* (2020, USA), using as a method the formal and narrative analysis of looking relations. Based on this study, the female gaze is conceptualised as a female mode of address that, through feminist aesthetic strategies, critically engages with the structural and symbolic violence embedded in cinema that is produced by the patriarchal hegemony.

Keywords: female gaze, male gaze, Laura Mulvey, feminist film, symbolic violence

FEMINISTISIÄ FANTASIOITA
JA VASTENTAHTOISTA
TODISTAMISTA – NAISINEN KATSE
ELOKUVAN KENTÄLLÄ

Feministisen elokuvatutkimuksen teoria miehisestä katseesta (*male gaze*) on levinnyt laajalle niin akateemisen tutkimuksen kuin yleistajuisenkin puheen piirissä. Feministisessä tutkimuksessa miehisellä katseella viitataan niihin elokuvan muotoihin ja keinoihin, joiden nähdään toimivan patriarkaalisesta vallan ja kontrollin mekanismeina. Usein feministinen elokuvatutkimus tarkastelee miesten tekemää, naiseen kohdistuvaa symbolista ja rakenteellista väkivaltaa, joka on elokuvissa yleistä.

Viime vuosina naistekijät ovat ottaneet enemmän tilaa elokuvan kentällä. Näin tarve ymmärtää elokuvan sukupuolittavaa logiikkaa naisista ja naisuudesta lähtöisin on myös kasvanut. Tämä näkyy myös siinä, että käsitteen naisinen katse (*female gaze*) käyttö on lisääntynyt yleisessä kulttuuripuheessa. Tässä artikkelissa tutkin sitä, miten naisinen katse on tänä päivänä mielekästä ymmärtää feministisessä elokuvatutkimuksessa.

Tutkin artikkelissa ensin naisen katseen käsitteen historiaa. Naisinen katse on feministisen elokuvatutkimuksen piirissä enemminkin kattotermi. Eri näkemyksiä yhdistää feministisen elokuvateorian viitekehys ja ymmärrys siitä, että naisinen katse on vastaus tai reaktio miehisestä katseen teoriaan. Käsitteen historiallisen paikantamisen jälkeen tutkin naisista katsetta tänä päivänä aineistonani kolme naistekijän draamaelokuvaa – Jennifer Kentin *The Nightingale* (Australia 2018), Céline Sciamman *Nuoren naisen muotokuva* (*Portrait de la Jeune Fille en Feu*, Ranska 2019) ja Kelly Reichardt'n *First Cow* (Yhdysvallat 2020) – metodinani elokuvissa ilmenevien katsomisen, näkemisen ja näyttämisen suhteiden muodon ja kerronnan analyysi.

Tarkastelukohteissani naisinen katse keskustelee patriarkaalisesta hegemonian tuottamasta rakenteellisesta ja symbolisesta väkivallan kehityksen kanssa ja pyrkii sellaisiin muotoihin ja rakenteisiin, jotka eivät toisinaan tätä väkivaltaa kriittikittömästi elokuvan kuvastoissa. Ehdotan, että naisinen katse on elokuvassa mielekäs käsite naisesta asemasta puhumisena, katsomisena ja olemisena, joka neuvottelee elokuvakulttuurin konventioiden kanssa feminististen esteettisten strategioiden avulla.

Avainsanat: naiskatse, mieskatse, miehin katse, feministinen elokuva, symbolinen väkivalta



Elina Vaahensalo

“GET IN THE OVEN” – VIOLENT
AND OTHERING ONLINE
DISCOURSE

Discursive online hate is a form of technology-facilitated violence. Its effects are rarely immediate or physical, but the impact of hostile, violent online content is often amplified through repetition. That is why online hate speech should not be dismissed as “mere talk”. With the growing influence of social media, our identities are increasingly taking shape in online communities.

In this article, I explore online communality and violent content by applying the concept of ‘othering online discourse’. As a case study, I use the Finnish image board Ylilauta, whose problematic discussion culture has been widely discussed both in Finnish public discourse and in the academic context. My aim is to find out what

forms of violent and othering online discourse can be identified in Ylilauta's infamously unrestrained Satunnainen discussion area, and what is the interaction like between the producers of otherness and the "Other" within these othering discourses. What kinds of meanings do descriptions of violence have in terms of producing otherness?

Violent and othering online discourse expressed on Ylilauta can be divided into two main categories: confronting practices of othering and excluding practices of othering. By means of confronting and violent othering, users acknowledge the presence of the Other. Excluding, violent othering is a way to describe Others that are perceived as outsiders. Violent, othering online discourse is a way of reacting to unwanted behavior within a community and a way of defining and describing individuals and groups of people that are seen as outsiders.

Keywords: online discourse, online communities, otherness, othering, Ylilauta, online violence

"UUNIIN SIITÄ" – VÄKIVALTAINEN JA TOISEUTTAVA VERKKO-KESKUSTELU YLILAUDALLA

Verkon vihapuhe on yksi teknologiavälitteisen väkivallan muoto. Sen vaikutukset ovat harvoin välittömiä tai fyysisiä, vaan enemmänkin toiston kautta voimistuvia. Siksi verkon vihapuhekaan ei ole "vain puhetta". Sosiaalisella medially on arjessamme alati kasvava vaikutus. Siksi myös identiteettimme hahmottuvat yhä enemmän verkossa muodostuvien yhteisöllisyyksien kautta.

Tässä artikkelissa tarkastelen tällaista vihamielisyyteen sekä erityisesti väkivaltaisiin sisältöihin kytkeytyvää yhteisöllisyyttä toiseuttavan verkkokeskustelun käsitteen avulla. Tapausesi-merkkinä käytän kuvafoorumi Ylilautaa, jonka anonyymien keskustelukulttuurin ongelmia on käsitelty laajasti sekä suomalaisessa julkisessa keskustelussa että akateemisessa kontekstissa. Ta-voitteeni on selvittää, millaisia väkivaltaisen toiseuttavan verkkokeskustelun muotoja Ylilaudan pidäkkeettömäksi tunnustetulta Satunnainen-keskustelu-alueelta on tunnistettavissa ja millaiseksi toiseuden tuottajan ja "Toisen"

suhde näissä vuorovaikutustilanteissa rakentuu. Millaisia merkityksiä väkival-
lan kuvauksilla on toiseuden tuottami-
sen kannalta?

Väkivaltainen toiseuttava verkko-
keskustelu on Ylilaudan kontekstis-
sa jäsennettävissä kohtaamisen ja
ulossulkemisen kautta. Kohtaavan,
väkivaltaisen toiseuttamisen keinoin
käyttäjät tunnustavat toiseuttamisen
kohteen läsnäolon keskustelussa.
Ulossulkeva, väkivaltainen toiseut-
taminen on keino kuvailla yhteisöstä
ulkopuoliseksi hahmotettua Toista.
Väkivaltainen toiseuttava verkkokes-
kustelu on keino reagoida yhteisön
sisällä ilmaistuun ei-toivottuun käytök-
seen sekä tapa määrittää ja kuvailla
identiteettejä, jotka nähdään yhteisöstä
käsin ulkopuolisina.

Avainsanat: verkkokeskustelu, verk-
koyhteisöt, toiseus, toiseuttaminen,
Ylilauta, verkkoväkivalta